

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)
den 1 februari 2001 *

I mål T-1/99,

T. Port GmbH & Co. KG, Hamburg (Tyskland), företrätt av advokaten G. Meier,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K.-D. Borchardt och H. van Vliet, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ersättning för den skada som sökanden har lidit till följd av införandet av systemet med exportlicenser genom kommissionens förordning (EG) nr 478/95 av den 1 mars 1995 om kompletterande tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EEG) nr 404/93 om ordningen med tullkvoter för import

* Rättegångsspråk: tyska.

av bananer till gemenskapen och om ändring av förordning (EEG) nr 1442/93 (EGT L 49, s. 13),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden R. García-Valdecasas samt domarna P. Lindh och J.D. Cooke,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 27 juni 2000,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 De olika nationella ordningarna har genom avdelning IV i rådets förordning (EEG) nr 404/93 av den 13 februari 1993 om den gemensamma organisationen av marknaden för bananer (EGT L 47, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 48, s. 129) ersatts med en gemensam ordning för handel med tredje land.

2 Av artikel 17 första stycket i förordning nr 404/93 framgår följande:

”Bananer får endast importeras till gemenskapen efter uppvisande av en importlicens vilken skall utfärdas av medlemsstaterna till den som begär detta oavsett var denne är etablerad i gemenskapen, dock med förbehåll för de särskilda tillämpningsföreskrifterna till artiklarna 18 och 19.”

3 I den ursprungliga lydelsen av artikel 18.1 i förordning nr 404/93 föreskrevs att det varje år skulle öppnas en tullkvot på 2 miljoner ton (nettovikt) för import av bananer från andra tredje länder än AVS-staterna (nedan kallade bananer från tredje land) och icke traditionell import av bananer från AVS-stater (nedan kallade icke traditionella AVS-bananer). Bananer från tredje land som importerades inom ramen för tullkvoten omfattades av en tull på 100 ecu per ton medan import av icke traditionella AVS-bananer inte skulle beläggas med någon tull.

4 Genom artikel 19.1 i förordning nr 404/93 fördelades tullkvoten på så sätt att den öppnades med 66,5 procent till de aktörer som hade salufört bananer från tredje land och/eller icke traditionella AVS-bananer (kategori A), med 30 procent till de aktörer som hade salufört gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori B) och med 3,5 procent till de aktörer etablerade i gemenskapen som sedan år 1992 hade börjat saluföra andra bananer än gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori C).

5 Kommissionen gavs enligt artikel 20 i förordning nr 404/93 i uppdrag att besluta om de närmare tillämpningsföreskrifterna till avdelning IV.

- 6 Således antog kommissionen förordning (EEG) nr 1442/93 av den 10 juni 1993 om tillämpningsföreskrifter för ordningen för import av bananer till gemenskapen (EGT L 142, s. 6; svensk specialutgåva, område 3, volym 50, s. 6).

- 7 Den 19 februari 1993 begärde Republiken Colombia, Republiken Costa Rica, Republiken Guatemala, Republiken Nicaragua och Republiken Venezuela att kommissionen, med avseende på förordning nr 404/93, skulle inleda samråd enligt artikel XXII.1 i Allmänna tull- och handelsavtalet (nedan kallat GATT). Eftersom detta samråd inte ledde till något resultat, inledde dessa stater i april 1993 det förfarande för avgörande av tvister som föreskrivs i artikel XXIII.2 i GATT.

- 8 Den 18 januari 1994 presenterade den expertgrupp som hade inrättats inom ramen för detta förfarande en rapport i vilken det slogs fast att den importordning som infördes genom förordning nr 404/93 var oförenlig med GATT:s regler. Rapporten antogs inte av de avtalsslutande parterna i GATT.

- 9 Den 28 och den 29 mars 1994 nådde gemenskapen en uppgörelse med Republiken Colombia, Republiken Costa Rica, Republiken Nicaragua och Republiken Venezuela som benämndes ramavtal om bananer (nedan kallad ramavtalet).

- 10 I punkt 1 i den andra delen av ramavtalet fastställs den sammanlagda bastullkvoten till 2 100 000 ton för år 1994 och till 2 200 000 ton för år 1995 och de följande åren, med förbehåll för ökning till följd av gemenskapens utvidgning.

11 I punkt 2 fastställs procentsatserna för tullkvotens fördelning mellan Colombia, Costa Rica, Nicaragua respektive Venezuela. Dessa stater erhåller 49,4 procent av den sammanlagda tullkvoten, medan Dominikanska republiken och de andra AVS-staterna tilldelas 90 000 ton för icke traditionell import. Överskjutande del av tullkvoten tillfaller de övriga tredje länderna.

12 I punkt 6 fastställs bland annat följande:

”De leverantörländer som tilldelats en särskild kvot kan utfärda särskilda exportlicenser för en kvantitet på upp till 70 procent av deras kvot, eftersom dessa licenser är en förutsättning för gemenskapens utfärdande av licenser för import av bananer från dessa länder för aktörer i ’kategori A’ och ’kategori C’.

Bemyndigande att utfärda dessa särskilda exportlicenser ges av kommissionen för att göra det möjligt att förbättra regelbundenheten och stabiliteten i handelsförbindelserna mellan producenter och importörer och under förutsättning att exportlicenserna utfärdas utan någon som helst diskriminering mellan aktörerna.”

13 I punkt 7 fastställs tullsatsen för kvoten till 75 ecu per ton.

14 Av punkterna 10 och 11 framgår följande:

”Det föreliggande avtalet skall infogas i gemenskapens ’lista’ för Uruguayrundan.

Detta avtal innebär en reglering av tvisten mellan Colombia, Costa Rica, Venezuela, Nicaragua och gemenskapen angående den gemenskapsrättsliga ordningen för bananer. Parterna i det föreliggande avtalet skall avstå från att begära godkännande av rapporten av expertgruppen inom GATT i denna fråga.”

- 15 Punkterna 1 och 7 i ramavtalet är integrerade i bilaga LXXX till GATT 1994, som innehåller en uppräknig av de tullåtaganden som har gjorts av gemenskapen. GATT 1994 utgör i sin tur bilaga 1 A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallad WTO). I en bilaga till bilaga LXXX återges ramavtalet.
- 16 Den 22 december 1994 fattade rådet enhälligt beslut 94/800/EG om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar — vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet — av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986—1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3).
- 17 Av artikel 1.1 i detta beslut framgår att bland annat avtalet om upprättande av WTO samt de avtal som återges i bilagorna 1—3 i detta avtal, som GATT 1994 ingår i, godkänns på gemenskapens vägnar, vad gäller den del som omfattas av dess behörighet.
- 18 Den 22 december 1994 antog rådet förordning (EG) nr 3290/94 om de anpassningar och övergångsåtgärder som krävs inom jordbrukssektorn för att genomföra avtalen som slöts inom ramen för de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan (EGT L 349, s. 105; svensk specialutgåva, område 3,

volym 66, s. 52). Förordningen innehåller en bilaga 15, som gäller bananer, i vilken föreskrivs att artikel 18.1 i förordning nr 404/93 ändras på så sätt att tullkvoten för år 1994 fastställs till 2 100 000 ton och till 2 200 000 ton för vart och ett av de följande åren. Inom ramen för denna tullkvot skall en tull på 75 ecu per ton tas ut vid import av bananer från tredje land.

- 19 Den 1 mars 1995 antog kommissionen förordning (EG) nr 478/95 om kompletterande tillämpningsföreskrifter till förordning nr 404/93 om ordningen med tullkvoter för import av bananer till gemenskapen och om ändring av förordning nr 1442/93 (EGT L 49, s. 13). Genom förordningen fastställs de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra ramavtalet på en grund som inte längre är tillfällig.

- 20 I artikel 1.1 i förordning nr 478/95 fastställs att

”[d]en tullkvot för import av bananer från tredje land och av icke traditionella AVS-bananer som anges i artiklarna 18 och 19 i [förordning nr 404/93] är indelad i särskilda delkvoter som tilldelats de länder eller grupper av länder som anges i bilaga 1”.

- 21 Bilaga 1 innehåller tre tabeller: i den första anges de procentsatser av tullkvoten som förbehålls de latinamerikanska staterna i avtalet, tullkvoten för icke traditionella AVS-bananer på 90 000 ton fördelas i den andra och i den tredje tabellen fastställs att övriga tredje länder erhåller 50,6 procent av den sammanlagda kvoten.

22 I artikel 3.2 i förordning nr 478/95 föreskrivs följande:

”För varor med ursprung i Colombia, Costa Rica eller Nicaragua skall ansökningar om importlicens för kategorierna A och C som avses i artikel 9.4 i [förordning nr 1442/93] inte heller beaktas om de inte åtföljs av en giltig exportlicens för en kvantitet som minst är lika stor som kvantiteten varor och som utfärdats av... behöriga myndigheter...”

23 Genom dom av den 10 mars 1998 i mål C-122/95, Tyskland mot rådet (REG 1998, s. I-973, nedan kallad domen i målet Tyskland mot rådet), ogiltigförklarade domstolen artikel 1.1 första strecksatsen i beslut 94/800, såvitt rådet därigenom godkänt ingående av ramavtalet, till den del aktörerna i kategori B genom ramavtalet undantogs från det system med exportlicenser som föreskrivs i avtalet.

24 Domstolen fann i denna dom, när det gäller detta undantag, att den grund som avsåg åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen — som fastslås i artikel 40.3 andra stycket i EG-fördraget (nu artikel 34.2 andra stycket EG i ändrad lydelse) — var befogad (punkt 72). Den drog denna slutsats efter att ha konstaterat dels att aktörer i kategori B, på samma sätt som de i kategorierna A och C, drog fördel av den ökning av tullkvoten och av den samtidigt genomförda sänkningen av tullsatser som man hade kommit överens om i ramavtalet, dels att de inskränkningar och den särbehandling som var till nackdel för aktörer i kategorierna A och C, och som den importordning för bananer som hade införts genom förordning nr 404/93 medförde, även förelåg beträffande den del av kvoten som motsvarade denna ökning (punkt 67).

25 Domstolen ansåg mot denna bakgrund att det, för att motivera en sådan åtgärd som uteslutningen av aktörer i kategori B från systemet med exportlicenser,

ankom på rådet att visa att jämvikten mellan olika kategorier av aktörer, som hade upprättats genom förordning nr 404/93 och som hade rubbats genom ökningen av tullkvoten och den samtidigt genomförda sänkningen av tullsatserna, endast hade kunnat återställas genom att aktörerna i kategori B tillerkändes en väsentlig fördel, och således till priset av en ny särbehandling till nackdel för andra kategorier av aktörer (punkt 68). Domstolen bedömde att rådet i det aktuella fallet inte kunde anses ha styrkt detta genom att göra gällande att nämnda jämvikt hade rubbats och genom att endast påstå att ovannämnda undantag var motiverat av nödvändigheten av att återställa jämvikten (punkt 69).

- 26 Efter att i sin dom av den 10 mars 1998 i de förenade målen C-364/95 och C-365/95, T. Port (REG 1998, s. I-1023, nedan kallad domen i målet T. Port), i huvudsak ha följt samma resonemang som i domen i målet Tyskland mot rådet, fastslog domstolen följande:

”[Förordning nr 478/95] är ogiltig såvitt det i dess artikel 3.2 endast föreskrivs skyldighet för aktörer i kategorierna A och C att förvärva exportlicenser för import av bananer från Colombia, Costa Rica eller Nicaragua.” (punkt 2)

Bakgrund och förfarandet

- 27 Sökanden är fruktimportör i Tyskland och bedriver sedan länge handel med bananer från tredje land. Bolaget var aktör i kategori A.

- 28 Sökanden ingick, vid en tidpunkt som den inte har angett, avtal med producenter i Costa Rica om leverans av bananer avsedda att saluföras inom gemenskapen. Den har framhållit att den i detta syfte var tvungen att förvärva exportlicenser i denna stat.
- 29 Sökanden har genom ansökan, som registrerades vid förstainstansrättens kansli den 4 januari 1999, väckt denna skadeståndstalan.
- 30 Förstainstansrätten (femte avdelningen) har, på grundval av referentens rapport, beslutat att inleda det muntliga förfarandet.
- 31 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 27 juni 2000.

Parternas yrkanden

- 32 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta gemenskapen att ersätta sökanden med 828 337,10 tyska mark (DEM) för den skada den har lidit, vilket motsvarar priset för de exportlicenser som den har tvingats förvärva,

— förplikta gemenskapen att ersätta sökanden med 126 356,80 DEM för den skada den har lidit, vilket motsvarar kostnaderna för att finansiera förvärvet av nämnda licenser,

— fastställa att det på skadeståndet skall utges ränta med 4 procent från och med dagen då talan väcktes, och

— förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

33 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa eller, i andra hand, ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 34 Utan att formellt framställa en invändning om rättegångshinder enligt artikel 114.1 i förstainstansrättens rättegångsregler, har kommissionen bestritt att talan kan tas upp till sakprövning med motiveringen att sökanden inte i tillräcklig utsträckning har lagt fram bevisning om den påstådda skadans förekomst och omfattning samt om orsakssambandet mellan det rättsstridiga handlande som har gjorts gällande och skadan.
- 35 Sökanden har som svar anfört att det av de intyg som har fogats till dess handlingar i tillräcklig grad framgår att dessa två villkor för att gemenskapen skall ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar är uppfyllda.

Förstainstansrättens bedömning

- 36 Förstainstansrätten erinrar om att det av artikel 19 i EG-stadgan för domstolen och artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler framgår att varje ansökan skall innehålla uppgifter om föremålet för talan och en kortfattad framställning av grunderna för denna.
- 37 Dessa uppgifter skall vara tillräckligt klara och precisa för att svaranden skall kunna förbereda sitt försvar och förstainstansrätten skall kunna pröva talan, i

förekommande fall utan att ha tillgång till andra uppgifter. För att garantera rättssäkerheten och en god rättskipning krävs, för att en talan skall kunna tas upp till sakprövning, att de väsentligaste faktiska och rättsliga omständigheter som talan grundas på åtminstone kortfattat men på ett konsekvent och begripligt sätt framgår av innehållet i själva ansökan (förstainstansrättens beslut av den 28 april 1993 i mål T-85/92, De Hoe mot kommissionen, REG 1993, s. II-523, punkt 20, och förstainstansrättens dom av den 29 januari 1998 i mål T-113/96, Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-125, punkt 29).

38 För att uppfylla dessa krav skall en ansökan om ersättning för skada som enligt ett påstående har vållats av en gemenskapsinstitution innehålla uppgifter som gör det möjligt att fastslå vilket handlande sökanden lägger institutionen till last, och skälen till att han anser att det finns ett orsakssamband mellan detta handlande och den skada som han påstår sig ha lidit samt arten och omfattningen av denna skada (domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 30).

39 I detta fall framgår det uttryckligen av ansökan att sökanden har lagt kommissionen till last att den antog artikel 3.2 i förordning nr 478/95, som har ogiltigförklarats av domstolen. Av ansökan framgår dessutom klart att sökanden har lidit en skada som består i att bolaget, mellan åren 1996 och 1998, betalade 828 337,10 DEM för att förvärva exportlicenser i Costa Rica samt 126 356,80 DEM i bankränta på de belopp som i syfte att förvärva dessa licenser belastade den kredit som banken hade ställt till bolagets förfogande. I ansökan anges slutligen att sökanden förvärvade licenserna därför att den var tvungen att ta emot de bananer som omfattades av de avtal som den hade ingått med producenter i Costa Rica, och att uppvisandet av dessa licenser, enligt lydelsen av ovannämnda bestämmelse, utgjorde en förutsättning för att gemenskapen, såvitt avsåg den kategori av aktörer som sökanden tillhörde, skulle utfärda licenser för import av bananer med ursprung i detta land.

40 Förstainstansrätten finner att sökanden därigenom i tillräcklig grad har angett den påstådda skadans art och omfattning samt skälen till att den anser att det

finns ett orsakssamband mellan det rättsstridiga handlande som läggs kommissionen till last och skadan. De invändningar som kommissionen har framställt mot sökandens bevisning omfattas av bedömningen av huruvida talan är välgrundad och skall följaktligen prövas inom ramen för denna. Kommissionen preciserade för övrigt vid förhandlingen att de argument som den gjorde gällande till stöd för sin invändning om rättegångshinder även avsåg prövningen av målet i sak.

- 41 Av detta följer att ansökan uppfyller formkraven i artikel 19 i stadgan för domstolen samt artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler, och talan kan därför tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

- 42 Gemenskapens skadeståndsansvar enligt artikel 215 andra stycket i EG-fördraget (nu artikel 288 andra stycket EG) förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs gemenskapsinstitutionerna till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan institutionens handlande och den åberopade skadan (domstolens dom av den 7 maj 1992 i de förenade målen C-258/90 och C-259/90, *Pesqueras De Bermeo och Naviera Laida* mot kommissionen, REG 1992, s. I-2901, punkt 42, och förstainstansrättens dom av den 18 september 1995 i mål T-168/94, *Blackspur m.fl. mot rådet och kommissionen*, REG 1995, s. II-2627, punkt 38).
- 43 I förevarande fall skall villkoren beträffande förekomsten av en skada och av orsakssambandet undersökas tillsammans.

Parternas argument

- 44 Sökanden har gjort gällande att den skada som den har lidit för det första motsvarar det pris som den tvingades betala för att, mellan åren 1996 och 1998, förvärva exportlicenser för bananer med ursprung i Costa Rica, det vill säga 828 337,10 DEM.
- 45 Det har — genom det intyg från sökandens auktoriserade revisor som förekommer i bilaga 2 till ansökan — i tillräcklig grad visats att skadan verkligen föreligger. Vad beträffar de intyg från samme auktoriserade revisor som har fogats till sökandens replik, framgår att sökanden verkligen har importerat bananer med ursprung i Costa Rica till gemenskapen. Det saknar för övrigt relevans att ha kännedom om de grundläggande villkoren i de aktuella leveransavtalen.
- 46 Sökanden har dessutom påpekat att ökningen av tullkvoten har inneburit återverkningar på hela gemenskapsmarknaden för bananer, vilket har kommit till uttryck i ett relativt enhetligt marknadspris, men att sökanden, till skillnad från aktörer som handlar med bananer med ursprung i tredje länder som inte är parter i ramavtalet, har tvingats bära kostnaderna för att förvärva exportlicenser. Sökanden har anfört att det framgår av den tabell som kommissionen har lagt fram i sina handlingar att skillnaden mellan det genomsnittliga cif-priset (cost, insurance, freight) för Ecuador och motsvarande pris för Costa Rica ökade under åren 1996 och 1997, och den har hävdat att detta är följden av den höjning av bananpriset som berodde på skyldigheten att förvärva exportlicenser i Costa Rica och inte i Ecuador.
- 47 Sökanden anser slutligen att kommissionen i förevarande mål inte kan tillåtas att bevisa att systemet med exportlicenser var nödvändigt, eftersom domstolen i domarna i målen Tyskland mot rådet samt T. Port redan slutgiltigt har fastslagit att detta inte har visats.

- 48 Den påstådda skadan motsvarar för det andra den bankränta som betalades av sökanden till följd av att den, för att kunna förvärva exportlicenserna i fråga, tog i anspråk den kredit som banken hade ställt till dess förfogande. Att skadan, vars belopp uppgår till 126 356,80 DEM, verkligen föreligger bevisas genom intyget av den 21 december 1998 från sökandens auktoriserade revisor och genom bankens skrivelse av den 28 december 1998.
- 49 Vad beträffar orsakssambandet mellan det rättsstridiga handlande som har lagts kommissionen till last — det vill säga det rättsstridiga antagandet av artikel 3.2 i förordning nr 478/95 — och den påstådda skadan, har sökanden anfört att den för att kunna uppfylla sina avtal med producenterna i Costa Rica om leverans av bananer och saluföra dessa inom gemenskapen tvingades förvärva exportlicenser, vilket gav upphov till ovannämnda utgifter.
- 50 Kommissionen anser att sökanden inte i tillräcklig grad har lagt fram bevis om förekomsten och omfattningen av den påstådda skadan samt om att det finns ett orsakssamband mellan det rättsstridiga handlande som görs gällande och skadan.
- 51 Kommissionen har anfört att det intyg från den auktoriserade revisorn som förekommer i bilaga 2 till ansökan inte är övertygande, eftersom det däri endast anges abstrakta, sammanlagda belopp. Kommissionen har påpekat att sökanden särskilt inte har gett några närmare uppgifter om sina avtal om leveranser av bananer, de kvantiteter bananer som var avsedda för gemenskapens område, de villkor under vilka bananerna importerades, den dag då systemet med exportlicenser infördes i Costa Rica, de kostnader som hade samband med detta system och det antal exportlicenser som hade förvärvats.

- 52 Kommissionen har även understrukt att det inte har bevisats att sökanden verkligen importerade bananer med ursprung i Costa Rica till gemenskapen och den har påpekat att det inte kan uteslutas att en del av exportlicenserna har överlåtits till andra aktörer. Den auktoriserade revisorns intyg om de importrättigheter som sökanden hade erlagt betalning för mellan åren 1995 och 1998, som har fogats till repliken, saknar relevans, eftersom de kvantiteter bananer som sökanden har importerat till gemenskapen inte anges däri.
- 53 Kommissionen har dessutom påpekat att den ökning av tullkvoten och den sänkning av tullsatser som man hade kommit överens om i ramavtalet i hög grad vägde upp den nackdel som det innebar för aktörerna i kategorierna A och C att dessa tvingades skaffa sig exportlicenser. De två senare åtgärderna gjorde det nämligen lättare att importera bananer från tredje land till gemenskapen, till förfång för gemenskapsbananer och traditionella AVS-bananer. För det första medförde höjningen av tullkvoten ett ökat sammanlagt utbud som följaktligen pressade ner marknadspriset. Prisminskningen påverkade i huvudsak gemenskapsbananer och traditionella AVS-bananer, som av olika skäl är dyrast på gemenskapsmarknaden. För det andra ledde minskningen av tullar för de bananer som inom ramen för tullkvoten importerades från tredje land till en väsentligt mindre prisutjämning. Kommissionen har till sitt svaromål dessutom fogat en tabell där det framgår att de genomsnittliga cif-priser som betalades under åren 1994—1997 för de bananer som importerades till gemenskapen var likvärdiga, oavsett om det rörde sig om bananer från Colombia, Costa Rica eller Nicaragua eller om bananer från andra latinamerikanska stater, exempelvis Ecuador.
- 54 Kommissionen har slutligen anfört att det inte kan uteslutas att sökanden har övervältrat sina kostnader för att förvärva exportlicenserna på den slutliga konsumenten.

Förstainstansrättens bedömning

- 55 Förstainstansrätten erinrar om att det, enligt fast rättspraxis, ankommer på den part som gör gällande att gemenskapen är skadeståndsansvarig att anföra övertygande bevisning om förekomsten eller omfattningen av den skada som parten åberopar (domstolens dom av den 16 september 1997 i mål C-362/95 P, Blackspur DIY m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1997, s. I-4775, punkt 31, och förstainstansrättens dom av den 21 juni 2000 i mål T-537/93, REG 2000, s. II-2457, punkt 36).
- 56 I förevarande fall består den påstådda skadan av två delar. För det första utgörs den av sökandens utgifter för att förvärva exportlicenser för bananer med ursprung i Costa Rica. För det andra utgörs skadan av bankröntan på de belopp som i syfte att förvärva dessa licenser belastade en kredit som banken hade ställt till dess förfogande.
- 57 Vad för det första avser skadans första del har sökanden uppvisat ett intyg från sin auktoriserade revisor, vilken däri förklarar att "bolaget, från och med år 1996 till och med år 1998, betalade 828 337,10 DEM för att förvärva exportlicenser för bananer från Costa Rica". Av sökandens handlingar och av dess förklaringar vid förhandlingen framgår att sökanden anser att de i intyget nämnda utgifterna i sig utgör den skada som den har lidit och att det inte är relevant att undersöka vilken verkan som utgifterna faktiskt har haft på lönsamheten för motsvarande affärsverksamhet. Det ankommer således inte på sökanden att tillhandahålla ytterligare klargöranden eller bevis.
- 58 En sådan ståndpunkt kan inte godtas av flera skäl.

- 59 För det första innehåller ovannämnda intyg ingen uppgift som gör det möjligt att kontrollera huruvida utgifterna för att förvärva exportlicenser var motiverade.
- 60 För det andra har det inte alls bevisats, även för det fall att det inte kan ifrågasättas att nämnda belopp var motiverat, att sökanden själv verkligen har utnyttjat alla exportlicenser som motsvarar detta belopp för att importera bananer till gemenskapen. En sådan bevisning måste läggas fram eftersom, såsom kommissionen har påpekat och vilket inte har bestritts av sökanden, de exportlicenser som en aktör hade i praktiken kunde säljas vidare till en annan aktör eller bytas ut mot importlicenser.
- 61 Det kan i detta hänseende inte anses att de två intygen från den auktoriserade revisorn, som har fogats till repliken, är övertygande. Däri anges nämligen endast att sökanden åren 1996, 1997 och 1998 betalade 767 225,38 DEM, 489 029,36 DEM respektive 1 419,11 DEM för "importtullar avseende import av bananer med ursprung i Costa Rica". Det kan inte med tillräcklig säkerhet fastslås att de kvantiteter bananer med ursprung i Costa Rica som sökanden importerade till gemenskapen mellan åren 1996 och 1998 motsvarar de kvantiteter bananer för vilka den förvärvade exportlicenser i detta land, eftersom det inte finns någon uppgift om vare sig de kvantiteter bananer som nämnda sammanlagda belopp eller det ovannämnda beloppet 828 337,10 DEM avser eller om de kriterier som den auktoriserade revisorn har använt för att komma fram till dessa belopp. Det kan inte heller under några förhållanden uteslutas att en del av de importtullar som sökanden har betalat avser bananer som har importerats till gemenskapen med hjälp av importlicenser avseende kategori B, för vilka en exportlicens inte behövde uppvisas. Förstainstansrätten konstaterar i detta hänseende att det i det ena av de ovannämnda intygen anges att sökanden har förvärvat "ytterligare licenser för import av bananer från Costa Rica", utan att det där finns någon uppgift om vilken kategori som dessa licenser avser.

- 62 Sökanden borde i ännu högre grad ha försäkrat sig om att tillhandahålla upplysningar i dessa olika avseenden, eftersom kommissionen, såväl i sitt svaromål som i sin duplik, uttryckligen hade uppmärksammat sökanden på att dessa upplysningar var nödvändiga för att fastställa förekomsten och omfattningen av den påstådda skadan. Trots dessa påpekanden valde sökanden bestämt att inte tillhandahålla upplysningarna, vilket den medgav vid förhandlingen som svar på en fråga från förstainstansrätten.
- 63 För det tredje kan sökandens metod för att bestämma skadan genom att likställa denna med de uppkomna kostnaderna inte godtas, inte ens om sökanden för egen räkning skulle ha utnyttjat alla exportlicenser som den har förvärvat.
- 64 För det första kan det, såsom kommissionen har anfört, inte uteslutas att sökanden delvis eller helt har övervältrat sina kostnader för att förvärva exportlicenser på konsumenterna genom att ta ut högre försäljningspriser. Detta antagande framstår som ännu rimligare med beaktande av att en väsentlig andel av tullkvoten utgjordes av de kvantiteter bananer för vilka utfärdandet av en exportlicens var en förutsättning för att de skulle kunna importeras till gemenskapen.
- 65 Sökanden har varken ifrågasatt möjligheten att företa en sådan övervältring eller förnekat att den har gjort så i detta fall. Sökanden har endast invänt att det var först vid förhandlingen som kommissionen återopade detta argument för första gången och att förstainstansrätten följaktligen inte kan beakta detsamma. Rätten finner att invändningen inte kan godtas, eftersom kommissionen i sina handlingar uttryckligen har framhållit att det är nödvändigt att ha tillgång till uppgifter om de kostnadsposter som hänger samman med systemet med exportlicenser och de omständigheter under vilka bananerna i fråga har importerats. Kommissionen kan rimligen inte förebrås för att mera utförligt ha preciserat vissa delar av sin kritik vid förhandlingen, eftersom sökanden frivilligt valde att vara särskilt återhållsam när det gäller att lägga fram bevis.

- 66 För det andra verkar det inte saknas grund för kommissionens argument, enligt vilket den nackdel som det innebar för aktörerna i kategorierna A och C att dessa tvingades förvärva exportlicenser åtminstone delvis vägdes upp av de två andra åtgärder som man samtidigt hade kommit överens om i ramavtalet, det vill säga att öka tullkvoten med 200 000 ton och att minska tullen på import av bananer från tredje land inom ramen för denna kvot med 25 ecu per ton. Åtgärderna kom visserligen även aktörerna i kategori B till godo, eftersom en del av tullkvoten också förbehölls dem. Det var emellertid endast i mindre utsträckning som de senare utnyttjade tullkvoten, eftersom deras andel endast uppgick till 30 procent medan aktörerna i kategorierna A och C utnyttjade resterande 70 procent.
- 67 Av det ovan anförda följer att endast den omständigheten att en aktör har drabbats av ytterligare kostnader vid sina affärstransaktioner, om den antas vara fastställd, inte nödvändigtvis innebär att han har lidit en motsvarande förlust. Sökanden har i detta fall endast grundat sin talan på att den har haft vissa utgifter, och det kan följaktligen inte anses att den i tillräcklig utsträckning har bevisat att den verkligen har lidit en skada.
- 68 För att styrka förekomsten och omfattningen av den skada som betalningen av bankräntan ledde till har sökanden ingett dels en skrivelse från sin bank, dels ett intyg från sin auktoriserade revisor.
- 69 I skrivelsen från banken anges följande:

”... Banken bekräftar härmed att den sedan den 1 januari 1996 har beviljat Ert företag en kredit för finansieringen av dess verksamhet.

Banken har för de olika kontantuttagen av krediten debiterat Er följande årliga utlåningsräntor:

— från och med den 1 januari 1996 till och med den 21 april 1996: 7,50 procent

— från och med den 22 april 1996 till och med den 18 maj 1998: 7,00 procent

— från och med den 19 maj 1998: 6,75 procent

...”

70 Den auktoriserade revisorn har i sitt intyg förklarat följande:

”... av våra beräkningar följer att den ränta som skall betalas till följd av den externa finansieringen av de utgifter som anges i den bifogade handlingen uppgår till följande belopp:

Ränta till följd av förvärvet av exportlicenser: 126 356,80 DEM

...

Vid beräkningen av den ränta som avser förvärvet av exportlicenserna har banken ansett respektive licensdag såsom dag för kontantuttag av krediten.

...”

- 71 Förstainstansrätten anser inte att denna bevisning är övertygande.
- 72 För det första framgår det av bankens skrivelse att krediten ställdes till sökandens förfogande för ”finansieringen av dess verksamhet” i allmänhet. Sökanden har inte tillhandahållit någon uppgift som visar att sökanden snarare har utnyttjat krediten för att förvärva exportlicenser i Costa Rica än för att genomföra andra transaktioner. Den auktoriserade revisorns förklaring, enligt vilken han har ansett ”respektive licensdag [för export] såsom dag för kontantuttag av krediten”, tyder snarare på att krediten har utnyttjats för att täcka en rad obestämda utgifter. Om sökanden verkligen hade belastat krediten för att förvärva exportlicenser, skulle den auktoriserade revisorn nämligen ha beräknat den ränta som skulle betalas på dessa belopp för varje gång med hänsyn till den dag då de togs ut.
- 73 För det andra ankom det på sökanden att, för att göra det möjligt för kommissionen och förstainstansrätten att kontrollera huruvida det begärda beloppet var motiverat, dessutom bevisa vad lånen användes till samt ange de exakta uttagen, referensperioden för de lån som hade tagits och de räntesatser som successivt hade tillämpats. I detta mål har sökanden emellertid endast angett de olika gällande räntesatserna och det sammanlagda belopp som skall ha betalats i ränta.

- 74 Slutligen är skadan till följd av betalningen av bankräntan under alla omständigheter underordnad den skada som utgörs av kostnaderna för att förvärva exportlicenser. Eftersom det inte i tillräcklig utsträckning har bevisats att sistnämnda skada verkligen föreligger (se ovan punkterna 59—67), kan sökanden inte få ersättning för den förstnämnda skadan.
- 75 Av det ovan anförda följer att gemenskapen inte kan ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar, eftersom sökanden inte i tillräcklig utsträckning har lagt fram bevisning om den påstådda skadans förekomst och omfattning.
- 76 Sökanden har inte heller bevisat att det finns ett direkt orsakssamband mellan det rättsstridiga handlande som den har lagt kommissionen till last, det vill säga införandet av systemet med exportlicenser genom förordning nr 478/95, och dess påstådda skada (förstainstansrättens dom av den 18 september 1995 i det ovannämnda målet Blackspur m.fl. mot rådet och kommissionen, punkt 40, och av den 9 juli 1999 i mål T-231/97, New Europe Consulting och Brown mot kommissionen, REG 1999, s. II-2403, punkt 57).
- 77 Sökanden har i sin ansökan hävdats att ”det rättsstridiga handlandet... har orsakat den skada som [den] yrkar skadestånd för”. Sökanden har förklarat att den ”i förhållande till sin producent i Costa Rica var skyldig att ta emot varorna” och att den ”för att få importlicenserna för dessa bananer och saluföra dem inom gemenskapen... i samband med ansökan om importlicenser inför den behöriga tyska myndigheten tvingades bevisa att motsvarande exportlicenser fanns”.
- 78 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden emellertid inte har lagt fram något bevis som styrker att det förelåg en sådan skyldighet att ta emot leveranser, trots

att kommissionen i sina handlingar uttryckligen har understrukt att det är nödvändigt att känna till omfattningen av denna skyldighet samt de övriga grundläggande villkoren i de leveransavtal som hade slutits med producenterna i Costa Rica.

- 79 Härtill kommer att sökanden inte har hävdad, och i ännu mindre grad bevisat, att den hade slutit dessa avtal innan förordning nr 478/95 antogs. I sin ansökan har sökanden endast anfört att "den sedan år 1995 har haft importavtal med bananproducenter i Costa Rica". Efter det att sökanden vid förhandlingen hade anmodats att precisera detta påstående, förklarade den endast i vaga ordalag att man år 1995 hade "förhandlat" nämnda avtal och att bananimporten i fråga hade inletts följande år.
- 80 Dessa olika upplysningar om avtalen är emellertid särskilt nödvändiga, eftersom det inte kan uteslutas att den påstådda skadan delvis eller helt var följden av ett rent kommersiellt beslut av sökanden att sluta leveransavtal med producenter i Costa Rica och inte med producenter i ett annat tredje land, som inte hade infört något system med exportlicenser. Om det skall antas att leveransavtalen i fråga hade slutits innan förordning nr 478/95 antogs — vilket förefaller tveksamt — skulle det endast kunna bevisas att ett sådant beslut inte fanns om sökanden hade redogjort för de rättsliga och faktiska skälen till varför den, mellan åren 1995 och 1998, inte kunde frigöra sig från sina avtalsenliga förpliktelser. Om det skall antas att sökanden hade slutit avtalen efter det att nämnda förordning antogs — vilket tycks vara fallet i detta mål — skulle det ha krävts att sökanden angav varför den endast kunde vända sig till producenter i Costa Rica.
- 81 Av detta följer att inget av de villkor som krävs för att gemenskapen skall ådra sig skadeståndsansvar gentemot sökanden är uppfyllda i detta mål. Skadeståndstalan skall följaktligen ogillas, utan att det är nödvändigt att förstainstansrätten uttalar sig om huruvida det handlande som har lagts kommissionen till last är rättsenligt eller inte.

Rättegångskostnader

- 82 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

García-Valdecasas

Lindh

Cooke

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 1 februari 2001.

H. Jung

Justitiesekreterare

P. Lindh

Ordförande